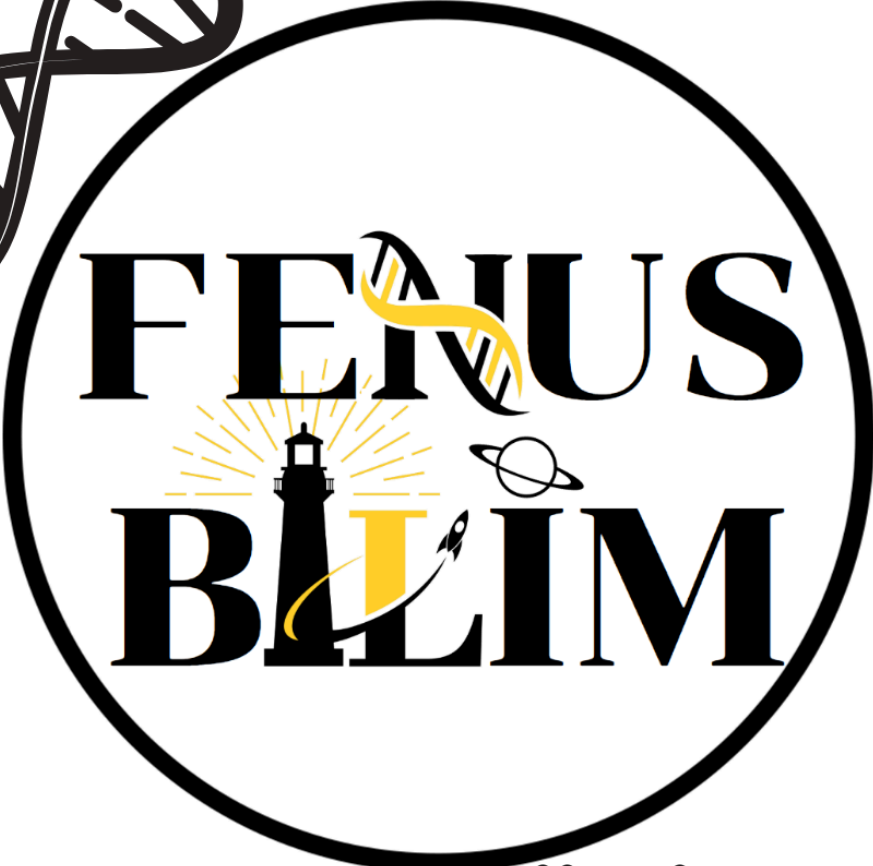
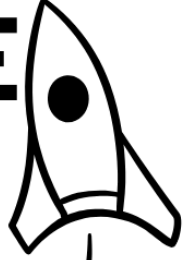

FENUS BİLİM

6. SINIF 3. ÜNİTE: HAYVANLARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME DERS NOTU

[fenusbilim](https://www.instagram.com/fenusbilim)

[fenusbilim.com](https://www.fenusbilim.com)

[fenusbilim/youtube](https://www.youtube.com/fenusbilim)

Teliflidir, öğrenciler ile paylaşılabilir. Fakat kaynak gösterilse
bile başka sitelerde ticari amaçla kullanılamaz.

HAYVANLARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME

Canlıların yeni yavrular (yeni bireyler) oluşturmaya üreme denir.

Üreme sayesinde hayvanların soyu devam eder. Eğer üreme olmasaydı canlılar yaşlanıp ölünce dünya boş kalırdı

Üreme, büyüme ve gelişme için uygun besin, su, sıcaklık ve güvenli ortam gerekir. Eşeyli üreyen hayvanlarda doğurarak ve yumurta ile çoğalma görülür.

Yumurta ile Çoğalan Canlılar

Yumurta ile çoğalan canlılarda döllenme olayı anne vücudunun dışında gerçekleşir. Yavru anne karnında değil, yumurtanın içinde büyür ve gelişir

Belirli bir süre bu yumurtanın içinde gelişimini tamamlayan yavru, yeterli büyüklüğe ulaştığında yumurtayı kırarak dışarı çıkar ve artık bağımsız bir birey olarak yaşamını sürdürebilir.

Yumurta ile çoğalan bazı canlılarda yavru bakımı görülür. Bu canlılardan kuşlar, yavrularının büyüüp gelişebilmesi için onları bir süre besler. Balık, kurbağa, yılan, kaplumbağa ve kertenkele gibi yumurta ile çoğalan bazı canlılarda ise yavru bakımı görülmez.

Örnek olarak; balıklardan alabalık, ton balığı ve hamsi, lepistes gibi türler; kuşlardan serçe, kartal, tavuk ve Penguen;

süringelerden ise yılan, kaplumbağa ve timsah yumurta ile çoğalan canlılara örnektir.

Doğurarak çoğalan canlılar

Doğurarak çoğalan canlılarda yavru, gelişimini anne vücudunun içinde tamamlar ve anne tarafından doğum yoluyla dünyaya getirilir. Dişi hayvan, doğumdan sonra yavrusuna bakım sağlar ve yavrusunu belirli bir süre boyunca süt ile besler; bu nedenle bu canlılarda yavru bakımı vardır.

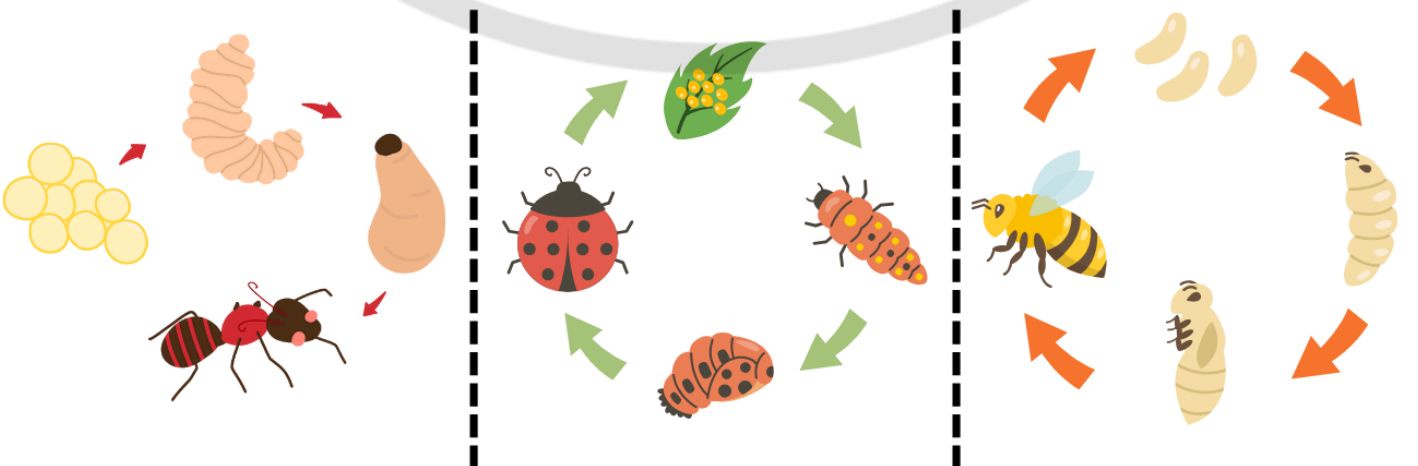
Yavru, anne karnında gelişimini büyük oranda tamamlar ve bu süreçte ihtiyaç duyduğu besini dışarıdan aramak zorunda kalmadan, annenin vücudundan hazır olarak alır.

Kedi, köpek, koyun, inek, yarasa, yunus, balina vb. hayvanlar doğurarak çoğalır

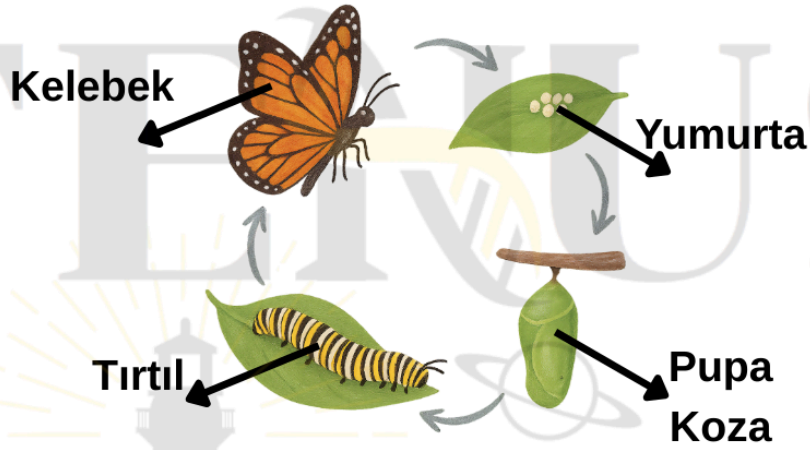
Başkalaşım, bir canlının yumurtadan çıktığı ilk haliyle yetişkin halinin birbirine benzemediği, büyüdükçe vücut yapısının ve görünüşünün değiştiği gelişim sürecidir. Başkalaşım geçiren canlılar yumurta ile çoğalabilir.

- Bazı yumurtlayan hayvanlarda, yumurtada yeterli besin olmadığı için yavru gelişimini tam tamamlamadan, yumurtadan larva (tırtıl, iribaş gibi) formunda çıkar ve büyümeye dışarıdan besin alarak devam eder.
- Yaşamlarının bazı dönemlerini suda, bazı dönemlerini karada geçiren canlılar amfibidir ve başkalaşıma en iyi örnekleri oluşturur.
- Kurbağalar, arı, karasinek, sivrisinek, bit, pire, kene, çekirge, hamam böceği ve kelebek türü canlılar başkalaşım geçirirler.

Kelebeğin Yaşam Döngüsü

- Yumurta : Kelebek yapraklara küçük yumurtalar bırakır.
- Larva (Tırtıl) : Yumurtadan tırtıl çıkar. Sürekli beslenir ve hızla büyür. Bu dönem onun "en çok yediği" zamandır.
- Pupa (Koza) : Tırtıl kendine bir koza örür ve hareketsiz kalır. Bu evrede dış görünüş tamamen değişir ve kanatlar oluşmaya başlar.
- Ergin Kelebek : Koza yırtılır, kanatlı ve uçabilen kelebek dışarı çıkar. Artık yetişkin bireydir ve yaşam döngüsünü tamamlamıştır.

Kurbağanın Yaşam Döngüsü

- Yumurta : Kurbağa yumurtalarını suya bırakır. Çok sayıda olur ve suda toplu halde bulunur.
- Larva (İribas) : Yumurtadan çıkan iribaş balığa benzer, kuyrukludur ve suda hareket eder. Bu evrede gelişimi devam eder.
- Genç Kurbağa : Kuyruk zamanla kısalır ve kaybolur, arka bacaklar gelişmeye başlar. Artık şekli değişmektedir.
- Ergin Kurbağa : Hem suda hem karada yaşayabilen, kuyruksuz ve dört bacaklı yetişkin kurbağa halidir.

